

01-05-2026
טו אייר תשפ"ו

לכבוד

מנהלים רכזי מכללות טכנולוגיות
חינוך טכנולוגי ובעלויות על מכללות טכנולוגיות

הנדון: מתווה לבחינת השלמה עבור תלמידות מוחרגות החל מתשפ"ז

סמל שאלון 772001

שלום רב

החל משנת הלימודים תשפ"ז, תלמידות במגמת עיצוב מדיה 2092 ללא רצף לימודי, הנדרשות לתכנית השלמה, ייבחנו בבחינה עיונית ולא יגישו עבודה כבשנים קודמות.

היקף המכינה הנדרשת 300 שעות.

הבחינה תתקיים במועד אביב של כיתה י"ג. הבחינה חובה ומהווה תנאי לקבלת דיפלומה.

א. תכנית ההשלמה:

תכנית הלימודים בהיקף 300 שעות תכלול את הפרקים הבאים, לפי חלוקת שעות מצורפת:

- 90 שעות, חלק א "יסודות השפה החזותית" – בהתאם לתוכנית הלימוד של המקצוע המוביל: "אמנות שימושית", חלק א.

מצורף קישור: https://pop.education.gov.il/tchumey_daat/omanut-shimushit/chativa-elyona/noseem_nilmadim/safa-hazutit

הערה: תוכנית הלימוד מבוססת על בחירת יצירות כדוגמא לתוכן ודיאלוג בכיתה, בהתאם לגישת המנחה ולכן היא מותאמת גם למגזר דתי ולמגזר החרדי.

- 90 שעות, "יסודות העיצוב" [שישה פרקים] ילמד בהלימה לתוכנית הלימוד במקצוע ההתמחות של פרק א מקצוע התמחות - מצורף קישור:

<https://meyda.education.gov.il/files/Pop/Ofiles/omanot-itzuv/high-school/yesodot-tashpah.pdf>

- 120 שעות מיומנויות שימוש בתוכנות: פוטושופ ואילוסטרייטור

ב. מבנה הבחינה:

הבחינה תכלול שני פרקים:

פרק א : יסודות השפה החזותית: שאלות עלומות, שאלה אחת לבחירה מתוך 2 שאלות.

פרק ב: יסודות העיצוב: שאלות עלומות, 4 שאלות לבחירה מתוך 6 שאלות.

מטרת הבחינה לזהות בקיאות של התלמידה במושגי יסוד כפי שקיימים בתוכניות הלימוד: יסודות השפה החזותית ויסודות העיצוב ולבחון באיזה מידה התלמידה מיומנת בתיאור יצירה חזותית, בזיהוי קוד חזותי ומרכיביו. בניתוח מוצרים דו ו או תלת ממדיים תוך שימוש בהיר בשפה מקצועית.

ניתן לראות שאלות במבחני בגרות משנים קודמות. [דוגמאות בהמשך]

		מספר השאלות	ניקוד	סה"כ
פרק א	יסודות השפה החזותית	1 מתוך 2	20 נקודות	20 נקודות
פרק ב	יסודות העיצוב	4 מתוך 6	20 לכל שאלה	80 נקודות

שאלות לדוגמה

חלק א': יסודות השפה החזותית

שאלה 1 — עבודת ילדים

באזורים שונים בעולם נפוצה תופעה של עבודת ילדים. תופעה זו התרחבה בשנים האחרונות בעיקר בקרב אוכלוסיות מוחלשות, בשל ההידרדרות במצב הכלכלי.

בתמונות 1 ו-2 מוצגות שתי כרזות שעוסקות בעבודת ילדים.

(12 נק') א. תארו כל אחת מהכרזות. בתשובה התייחסו לייצוגים (דמויות ודימויים), לקומפוזיציה ולצבעוניות.

(8 נק') ב. הסבירו מהו המסר הייחודי לכל כרזה, וכיצד הוא בא לידי ביטוי באמצעות קוד חזותי אחד.

שאלה 2 — חוויה של הגירה

בתמונה 3 מוצגת היצירה "האומן" של מאיר פיצ'חדזה, ובתמונה 4 מוצגת היצירה "קורבנות חדשים" של זויה צ'רקסקי.

שני האומנים עלו בצעירותם לישראל מברית המועצות לשעבר. ביצירותיהם הם מביאים לידי ביטוי את חוויית ההגירה שחוו.

(8 נק') א. תארו כל אחת מהיצירות. בתיאור התייחסו לדמויות ולהתרחשות.

(6 נק') ב. הסבירו מרכיב חזותי אחד שבאמצעותו מוצגת חוויית ההגירה ביצירה "האומן".

(6 נק') ג. הסבירו מרכיב חזותי אחד שבאמצעותו מוצגת חוויית ההגירה ביצירה "קורבנות חדשים".

קורבנות חדשים, 2016, שמן על פשתן

שאלות לדוגמה

חלק ב': יסודות העיצוב

שאלה 1 - הצבע בטבע

(10 נק') א. ציין שלושה מתפקידי הצבע בטבע. הבא דוגמה מן הטבע לכל תפקיד.

(10 נק') ב. הבא דוגמה לאופן שבו האדם מנצל לצרכיו כל אחד מתפקידי הצבע שציינת.

שאלה 2 - תקשורת חזותית

(6 נק') א. מאז הקמתה של "אל-על", חברת התעופה הלאומית של ישראל, השתנה הסמליל (הלוגו) שלה כמה פעמים. הצע סיבה אחת לכך שחברה בוחרת לשנות את הסמליל (הלוגו) שלה.

(14 נק') ב. בתמונות הבאות מוצגים שני סמלילים של "אל-על". תאר את ההבדלים בין שני הסמלילים. התייחס לעיצוב האות (טיפוגרפיה), לצבע, לצורה ולאופן העברת המסר.

שאלה 3 - (form follows function) צורה בעקבות תפקוד

(5 נק') א. הסבר את משמעות הרעיון "צורה בעקבות תפקוד".

(15 נק') ב. בתמונות הבאות מוצגים שלושה מוצרים.

הסבר כיצד הרעיון "צורה בעקבות תפקוד" בא לידי ביטוי בכל אחד מן המוצרים. התייחס לשני חלקים בכל מוצר (סך-הכול שישה חלקים).

שאלה 4 - עקרונות השפה החזותית

(4 נק') א. הסבר את המושג "קומפוזיציה".

(8 נק') ב. הסבר מהי קומפוזיציה דינמית, וציין שני אמצעים שבעזרתם אפשר ליצור קומפוזיציה דינמית.

(8 נק') ג. ציין שני אמצעים שבעזרתם אפשר ליצור אשליה של עומק.

למענה על שאלות ניתן לפנות לצוות הפיקוח על המגמה בטלפון או במייל.